

Coca-Cola flaskan fyller 100 år 2015

År 1862 byggdes Surte glasbruket upp i ett typiskt bondesamhälle norr om Göteborg. På sin tid var bruket störst och modernast i Sverige. Lokala konstnärer och hantverkare har skapat ett intressant minne från den tid, då Surte var ett blomstrande brukssamhälle. Förutsättningarna var mycket goda för just denna plats. Här fanns gott om sand och vatten, två av de viktigaste ingredienserna i glas, förutom soda. Dessutom flöt Göta Älv alldeles bredvid. Perfekt för båttransporter in till Göteborg. Bruket växte fram med arbetarbostäder runt omkring. Varje glasarbetare hade fri bostad, fri ved och ett potatisland. Bruket uppförde bl.a. en handelsbod, som till vissa delar kan beskådas på museet idag.

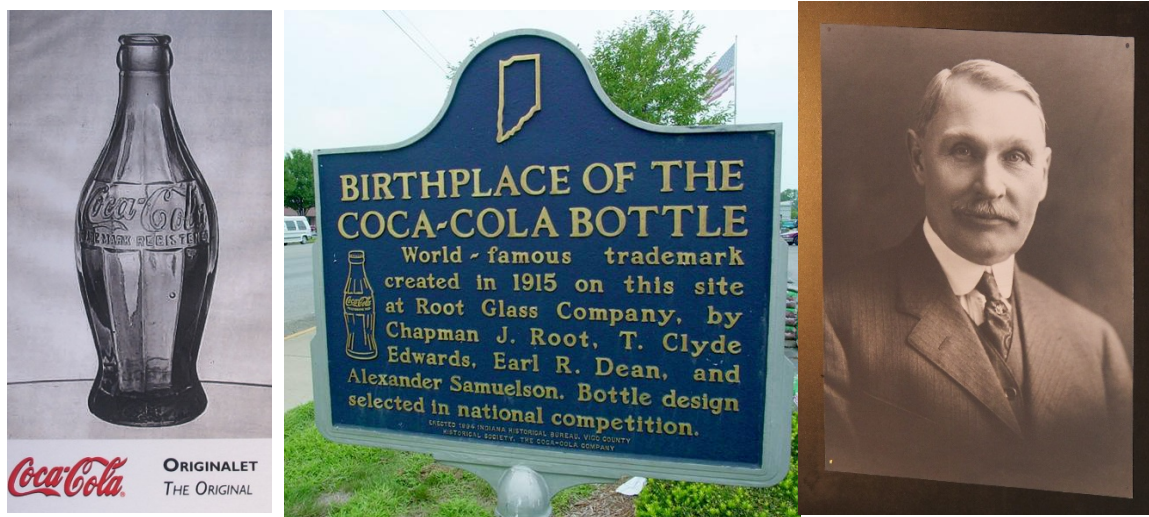

Surte Glasbruk som idag är ett museum

På bruket arbetade Alexander Samuelsson från år 1873. Han var född 4 januari 1862 i Kareby socken utanför Kungälv. Under sin uppväxt lärde han sig att arbeta som bonde och på Surte Glasbruk fick han jobba som smed och glasblåsare. Alexander hade talang för glasblåsning, som tog många år att lära sig. När konjunkturen för glasindustrin var dålig i Sverige under 1880-talet var det osäkert med fortsatt anställning i Surte. Det var anledningen till att Alexander och hans tre år äldre bror Otto, som också arbetade på bruket, emigrerade tillsammans till Amerika. I april 1883 gick bröderna ombord på Wilsonångaren Orlando. Bröderna Samuelsson kom till New York via England och fortsatta till Streator sydväst om Chicago. Alexander och Otto hade ytterligare syskon som emigrerade till Amerika. Brodern Gustaf emigrerade också till Streator från Surte Glasbruk och de tre bröderna fick anställning hos Owens Illinois Glass Company. När glasbruket gick dåligt började Alexander arbeta som smed på ett vagnmakeri och de andra bröderna flyttade från Streator till andra glasbruk. Alexander var känd för sin yrkesskicklighet och sina erfarenhet från svensk glasindustri så han rekryterades år 1895 till Everett Glass Company i Newark, Ohio.

Alexander var en duktig och ambitiös arbetare och blev direktör för glasbruket. De närmaste 5 åren gjorde han ett par revolutionerande tekniska förbättringar inom den amerikanska glasindustrin. Alexander bytte till ett chefsjobb på ett annat glasbruk innan han värvades år 1904 till The Root Glass Company i Terre Haute, Indiana.

The Root Glass Company inbjöds tillsammans med ett 30-tal andra glasbruk att tävla om att designa en flaska till den dryck som apotekaren John S Pemberton hade skapat år 1886 som då såldes i vanliga flaskor eller blandades direkt med kolsyrat vatten i olika barer. Coca-Cola Company ansåg att man behövde en flaska som man kunde känna igen på utseendet.

Coca-Cola flaskan i original, informationsskylt i Terre Haute City, Indiana och ett porträtt av Alexander Samuelsson.

Det blev The Root Glass Company som vann designtävlingen om en förpackning som skulle vara så speciell att man till och med kände igen den om man greppade den i totalt mörker. Alexander och hans medhjälpare hade inspirerats av kakaobönan vilken såg ut som en mjukt räfflad ellips. Alexander som var både glasingenjör och hög chef på företaget återfinns med sitt namn på patentet den 16 november 1915 på Coca-Colas berömda glasflaska som introducerades år 1916. Det har hävdats och gör det fortfarande att det i själva verket var Earl R. Dean som ritade flaskan men Alexander hade del i framtagandet. Flaskan blev världens mest välkända varumärke och varuförpackning. Ett exemplar av originalet finns på Coca-Cola Museum i Atlanta, Georgia.

Alexander med hustrun Fredrika på sin gård i Newark, Ohio

Alexander gifte sig år 1884 i Streator med änkan Emma Lindholm som emigrerat dit året innan med sina två söner ifrån Surte Glasbruk. Emma dog redan år 1898 i Newark, Ohio. De fick fyra barn, Elmer, William, Amy och Olga men ingen av dem fick barn i sin tur. Fredrika Schröder, även hon från Surte Glasbruk, emigrerade år 1889 till Streator, förmodligen som hushållerska hos familjen och blev sedan Alexanders andra hustru år 1901. De fick inga barn tillsammans. Alla flyttade tillbaka till Newark, Ohio omkring år 1932 där de är begravda utom sonen Elmer som är begravd år 1917 i Terre Haute, Indiana.

Alexander Samuelsson dog 72 år gammal den 21 augusti 1934 i Newark Ohio, men flaskan som han har varit med och skapat, lever vidare än idag.